

Høringsuttalelse - Midlertidig lov om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv (koraloven)

I brev av 19.mars 2020 ba Stortingets komite som skal behandle særskilte saker vedrørende koronakrisen om innspill til Prop 56 L (2019 – 2020). fra bl a Den norske Dommerforening (heretter Dommerforeningen)

Dommerforeningen bemerker innledningsvis at proposisjonens ble kjent for oss for ca ett døgn siden. En grundig vurdering av lovforslaget er det reelt sett ikke mulig å gi med så kort tidsfrist. Av denne grunn begrenses Dommerforeningens innspill seg til de forhold som har spesiell relevans for domstolene.

Dommerforeningen er enig i at det er behov for praktiske tilpasninger av prosessreglene for å opprettholde rettsstaten i den situasjonen som er oppstått.

De øvrige statsmakters forhold til domstolene reiser prinsipielle spørsmål knyttet til domstolenes uavhengighet og borgernes rettssikkerhet. Vi har særlig merket oss begrensningen som følger av lovens formål, lovutkastets henvisninger til Grunnloven kapittel D og § 95, samt menneskerettsloven.

Domstolene har så langt vist god tilpasningsevne ved at de sakene som det er særlig viktig å få gjennomført, faktisk er blitt behandlet. I proposisjonen er det under punkt 3.4 redegjort for mulige forenklinger og tiltak innenfor justissektoren som det kan bli behov for å gi forskrifter om. Det dreier seg om en rekke praktisk-tekniske tilpasninger som kan legge til rette for at domstolene kan opprettholde nødvendig virksomhet under epidemien, slik som bruk av fjernmøter, økt bruk av skriftlig ankebehandling i Høyesterett og i visse type saker i andre instanser og elektronisk signatur. Dette er tiltak som etter Dommerforeningens syn er godt begrunnet og heller ikke betenkelige i et rettssikkerhetsperspektiv i den situasjonen vi er i nå. Den fullmakten regjeringen gis ved loven er imidlertid meget vid, noe som understreker behovet for en forsvarlig prosess ved utformingen av forskrifter. Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har pekt på behovet for at forskrifter gitt i medhold av loven begrunnes og dokumenteres. Dommerforeningen støtter dette, og understreker viktigheten av at det etableres gode rutiner allerede ved lovens ikrafttredelse. Loven er naturligvis ikke til hinder for at også midlertidige regler om domstolenes virksomhet gis i lovs form vedtatt av Stortinget. Dommerforeningen vil fremheve at tiltak som ikke haster, bør behandles etter de ordinære prosedyrene gjennom lovvedtak i Stortinget.

Vi stiller også spørsmål ved behovet for å gjennomføre en så lukket prosess som man har gjort fram til nå. Særlig er åpenhet viktig fordi det er meget viktige fullmakter som nå gis til regjeringen.

.Domstoladministrasjonen har også spilt inn noen konkrete behov for midlertidige tiltak som krever lovendring. Hvor mye denne type lovgivning haster kan det sikkert være delte meninger om, Men det er grunn til å nevne at Dommerforeningen har fått opplyst at Danmark ikke har satt i gang slik hastelovgivning nå.

Med en så vidtgående fullmakt til regjeringen som det legges opp til i utkastet er selvsagt kontrollmekanismene viktige. Hvor effektiv kontrollen fra Stortinget reelt vil være i en mer alvorlig smittesituasjon er usikkert. Desto viktigere er det at domstolkontrollen fungerer.

Dommerforeningen vil foreslå at det inntas en bestemmelse i loven som hindrer innskrenkninger i domstolenes kontroll med myndighetsutøvelse i medhold av loven

Det fremgår ikke uttrykkelig av utkastet hvor lenge de midlertidige forskrifter skal gjelde. For å skape klarhet om dette bør det uttrykkelig fremgå av paragraf 6 at forskriftene faller bort samtidig med loven i den grad loven ikke fornyes, helt eller delvis.

.